

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 40. Francofordiensis Magistratus libellus supplex ad Cæsarem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

Sæc. XVIII. „non fiat, ac demum causæ, omnium
A. C. 1737. „vadimoniorum terminorumque finis
 „usque ad rei decisionem & decretorium
 „judicium expectetur. Sive demum
 „tu, utpote accusatus, tum compe-
 „reas, sive non, nihilominus ad Cæ-
 „sarei ac Imperialis Curie Fiscalis pe-
 „titionem præfata causæ cognitio ac
 „declaratio aliaque de jure requisita lo-
 „cum habebunt, prout judicii forma
 „& merita causæ postulabunt. Hæc
 „tibi ad instructionem dicta sunt &c.
 Postea cum citatus Præco comparere
 negligeret, Cæsareo-Aulicum Impe-
 rii Consilium Præsidente Arnolde Henri-
 co de Glandorff die decima sexta Ju-
 nii decrevit, Prædicanti ex officio bi-
 mestris terminum, intra quem eman-
 natæ citationi sub pœna confessi pare-
 ret, esse indulgendum.

§. XL.

*Francofordiensis Magistratus libellus
 supplex ad Cæsarem.*

Ex communicata Cæsarei Fiscalis de-
 nunciatione & Cæsaris literis ad
 Ministerii Seniores datis Francofor-
 diensis Magistratus rem in præcipiti &
 lubrico stare, probe prospexerat; hor-
 rendas enim illas blasphemias & con-
 vitia

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

vitia in Papam & Religionem Catholi-
cam effusa reipsa, prout Fiscalis de-
nuntiaverat, in articulis Smalcaldicis
reperiri, inficiari nequidem petulan-
tissimus audebat; hos vero articulos
unacum injuriosissimis hisce probris a
Prædicante iterato prælo editos, ab
eoque in publicis viginti quatuor Con-
cionibus, & catechetica puerorum in-
stitutione explicatos fuisse, ipsemet
Præco, totaque Civitas testabatur:
Quid ergo ageret, quid Cæsari respon-
deret, Lutheranus Francofordiensis
Magistratus? ad consueta igitur reo-
rum effugia recurrendum erat, & Re-
sidentis denuntiantis relationem ceu
minus fundatam, & veritati contrariam in-
cusare, consultum videbatur: Præte-
rea Magistratus ad conservanda Luthera-
nis Imperii Statibus & ratione Jurisdictionis
Ecclesiasticæ sibi etiam competentia jura
Cæsari exponendum esse censebat. I.
Quod Clerici Catholici, si in sacro Mi-
nisterio defuisse, vel a Catholicæ fidei
doctrinis defecisse accusantur, coram
supremo Imperii Tribunali non conve-
niantur, nec ibi suas querelas contra
Ecclesiasticos suos superiores deferre
queant, sed omnes ejusmodi caussæ
ad jurisdictionem Ecclesiasticam perti-
nentes unice in Ecclesiasticis curiis, ac
demum

Y y 4

Sæc. XVIII. demum coram Apostolica sede decidi
 A. C. 1737. queant.

Inde vero necessario sequeretur. II.
 Quod, quia vi pacis West. art. V. §. 1.
inter utriusque Religionis Electores, Prin-
cipes, status omnes & singulos talis exacta
æqualitas observanda est, ut quod uni
parti justum est, alteri quoque sit justum,
 Evangelici Doctores ac Prædicantes
 nec deterioris nec melioris conditionis
 esse queant, sed

III. In ejusmodi casibus unice &
 duntaxat coram eorum Evangelicis
 Principibus aut Imperii Statibus, &
 constitutis per eos Curiis aut Consi-
 toriis eo certius conveniendi sunt, eo-
 rumque decisionibus sese subicere te-
 nentur, quo firmiter juxta P. W. art.
 5. §. 48. *Jus Diæcesanum & tota Juris-*
dictio Ecclesiastica, cum omnibus suis spe-
ciebus, contra Augustanæ Confessionis Ele-
ctores, Principes, status, eorumque sub-
ditos suspendatur, & cujusvis Territo-
rio annexa sit, & Imperii status in suis
juribus, prærogativis, libertate, pri-
vilegiis, libero juris territorialis tam in
Ecclesiasticis quam politicis exercitiis
 sub nullo prætextu juxta P. W. art. 8.
 §. 1. turbari queant, proin

IV. Lutheranis statibus in eorum ter-
 ritoriiis quoad Ecclesiasticam jurisdic-
 tionem

nem, ejusque exercitium æquale omnino jus, prout illo Pontifices ac Episcopi in Catholicis statibus etiamnum independenter fruuntur, habent, idque præter alios a Corpore Evangelicorum aliisque Lutheranis Cameræ Præsidentibus & Assessoribus propugnatum fuisse, videri possit in Fabri Europ. Cancell. tom. XXVII. pag. 1. & p. 130. & seqq.

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

V. Inde gravissimum oritur dubium *ratione competentiae fori*, an scilicet Cæsareæ vestræ Majestatis Aulico-Imperiali Consilio, ad quod in præsentî causa, etsi de se non fundatæ, accusationes fuerunt delatæ, cognoscendi jus competat, ejusque jurisdictio fundata sit, eoquod allata a Cæsareo Fiscali Politicæ statutum de anno 1577. art. 35. & anno 1715. a Cæsarea sua Majestate promulgatum edictum de famosis libellis & contumeliosis scriptis, ad libros symbolicos unius ex tribus Religionibus addictæ Ecclesiæ, vel Polemica Theologorum scripta, etsi Doctrinalia ad speciem durioribus (*) ad rei summam

Y y 5 mam

(*) Ergo datur in Orbe Christiano Ecclesia, ad cujus doctrinæ summam & essentiam spectant convitia, calumniæ, horrenda maledicta,

Sæc. XVIII. mam tamen spectantibus verbis sint ex-
 A. C. 1737. pressa, applicari nequeat; insuper hæc
 edicta supponunt, legitimos Superiores, desuper aut monitos aut conscios, hac in re negligentes fuisse nec puniisse quod tamen nobis nullatenus imputari potest, (*) cum nullum ne minimum quidem defectum a Doctore Münden commissum deprehenderimus, sed potius ii, qui ejus Concionibus interfuerunt, testimonium fide dignum dederunt, & etiamnum dare parati sint, quod Præco decenti moderatione, uti semper
 hæc-

dicta, & impia probra, quæ etiam in ore honesti Viri blasphemix forent, in Ecclesiam, & Religionem non modo in Imperio sed in toto Orbe per octodecim omnino sæcula receptam ejusque supremum Caput summis etiam Principibus venerandum petulanti calamo effunduntur? Ergone aptissimus convitiandi modus, & Imperii poenas in alterius Religionis convitiatores statutas effugiendi medium est, si ejusmodi convitia libris symbolicis hujus Ecclesix inserantur: saltem ad Christi doctrinam, & Evangelii summam unquam ejusmodi Scommata pertinuisse, auditum non est.

(*) Hos tamen articulos publico prælo unacum insertis convitiis excusos, publice explanatos, & ab hoc Prædicante defensos fuisse, notissimum erat.

hactenus consueverat, rem exposuerit, Sæc. XVIII.
 & duriora verba ac phrasas in Smalcal- A. C. 1737.
 dicens articulis subinde contentas (prout
 eas in historica sua præfatione novæ
 editioni præfixa §. II. excusaverat)
 in suis quoque Concionibus omni, quo
 potuit modo, *Salva tamen doctrina,*
 emollire & temperare studuerit (*)
 proin legitimas Evangelici Prædican-
 tis limites non sit transgressus, aliunde
 vero nova Smalcaldicorum articulorum
 editio ab ipso suscepta & a Fiscali seu a
 Barone de Wezel male interpretata,
 sit res in Imperii legibus & religiosa pa-
 ce licita & irreprehensibilis (**);
 quippe

VI.

(*) Dubitant aliqui, an ille a calumniæ &
 convitii crimine satis purgatus sit, qui con-
 tra Principem vel Magistratum, ejusque sta-
 tuta libellum famosum recudi curat, eumque
 subditis ad institutionem inculcat, simul ta-
 men coram aliis desuper sermonem habet, in
 quo hæc convitia temperat, imo etiam excu-
 sat, quin prelum, quantum potest, revocet,
 sed potius hæc convitia, ut salva sit dicto-
 rum veritas, propugnet.

(**) Imperii legibus & pace Religiosa
 cautum est, ne quisquam publice privatimque
 concionando, docendo, disputando, scriben-
 do

Sæc. XVIII. VI. Dato non concessio & sine ullo
A. C. 1737. jurium statuum Evangelicorum præju-
 dicio, quod præfati Imperialis Con-
 filii jurisdictio esset fundata, nihilomi-
 nus per pacem religiosam & Imperii
 recessum August. anno 1555. §. 15. sa-
 lubriter cautum est, ne ullus Imperii
 status ob Confessionem Augustanam,
 ejus doctrinam, Religionem & fidem
 turbetur, aut alio quovis modo contra
 suam conscientiam, scientiam & vo-
 luntatem propter Augustanam Confes-
 sionem, (*) Religionem, fidem, Ec-
 clesie

do, vel consulendo Transactionem Passaviensem
 pacem religiosam uspiam impugnet, aut al-
 terutrinus Religionem convitiis impetat, si au-
 tem id in libris symbolicis fieri permissum es-
 set, una manu destrueretur, quod altera ædi-
 ficatum est.

(*) Nec propter Confessionem Augu-
 stanam, nec ob cetera contra Prædicantem mo-
 ta est querela, sed contra Religionis Catho-
 licæ irrisiones, injurias, calumnias, & puden-
 da convitia, ex quibus Augustanam Confes-
 sionem, & doctrinam conflari, aut ea ab Im-
 perii legibus & Imperatoribus harum legum
 Conditoribus approbari, per summum nefas
 diceretur: Querebantur ergo Catholici con-
 tra novum hunc convitiarum rectorum, ac
 inju-

clesiæ ritus, ordinationes, & cæremonias prout introductæ vel introducendæ sint, gravetur, sed in eadem Religione, fide, Ecclesiæ ritibus, disciplina & cæremoniis libere relinquatur: ideo

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

VII. Nullatenus Cæsareæ suæ Majestatis Imperialis Consilii Fiscali competeat, Smalcaldicos articulos, qui ab Evangelicis Imperii statibus, ut patet, tanquam liber symbolicus seu publica

lica

injuriam Religioni Catholicæ ab eo irrogatam reparari petebant præcipue cum in eodem recessu Augustano, eodemque loco disertis verbis ita pariter cautum sit, dargegen sollen die Stände, so der Augsburgischen Confession Verwandte . . . . gleicher gestalt Fürsten und andere des heiligen Reichs Stände der alten Religion anhängig Geistlich und Weltlich . . . . bey ihrer Religion, Glauben, Kirchengebräuchen, Ordnungen, und Ceremonien . . . . unbeschwert bleiben, und sie derselbigen friedlich und rüglich gebrauchen, genieffen, unweigerlich folgen lassen und getreulich darzu (certe non injurando, aut convitiando) verholffen seyn, auch mit der That oder sonst in Ungutten gegen denselbigen nichts fürnehmen, sondern in allweg nach Laut- und Aufweisung des heiligen Reichsrechten, Ordnungen, Abschieden und aufgerichteten Landfrieden jeder

jeder

Sæc. XVIII. A. C. 1737. lica fidei confessio admiffa & recepta
fuere, & ut talis in Ecclesiæ nostræ

Actis recogniti sunt, unacum ibi contentis Evangelicorum Imperii statuum fidei doctrinis accerrime impugnare hosque articulos tanquam impium & contumeliosum scriptum denuntiare, & mere novam hujus, qui tamen per Religiosam pacem & Imperii leges contra omnes illegitimos insultus in tuto positus est, libri symbolici editionem velut tam enorme & piaculare crimen, ut etiam viginti marcarum auri multa plectendum sit, sugillare, ac ideo re-
cta Religiosæ paci (°) contrariam, ir-
ritam-

jeder sich gegen dem anderen an gebührenden ordentlichen Rechten begnügen lassen: alles bey fürstlichen Ehren, wahren Worten, und Vermeidung der Peen in dem aufgerichteten Landfrieden begriffen. Hæc verba, cum tamen sint præcipua querelæ contra Prædicantem motæ fundamenta, in Francofordiensi hac apologia le-
dulo omiffa fuere.

(*) In tota pace Religiosa non legitur, statutum fuisse, quod a Protestantibus Romanus Pontifex appellandus sit Judas, Antichristus, Diabolus &c. aut quod Catholicæ Religionis dogmata pudendis convitiis proscindenda sint: sane hæc licentia ad revocandam pacem & concordiam ineptissima fuisset.

ritamque fiscalem querelam ad imme- Sæc. XVIII.
ritam vexationem Editoris suæque fa- A. C. 1737.
mæ instituere, cum tamen

VIII. Nec ignorari possit nec de-
beat, quod una ex parte Religionis dis-
sidia, propter quæ Religiosa pax tam
caro pretio acquisita & in Cæsareæ Ele-
ctionis Capitulationibus & Westphali-
ca pace efficacissime & strictissime con-
firmata, ac ideo inita fuit, potissimum
inde orta fuerint, quia Evangelici seu
Augustanæ Confessioni addicti status,
Catholicæ fidei dogmata in variis ca-
pitibus & præcipue in illis, quæ in Fi-
scali denuntiatione adducuntur, pro-
irritis, & Divino verbo dissonis agno-
vere, altera vero ex parte illa fidei
dogmata, circa quæ Evangelica Ec-
clesia a Catholica dissonat, tam in glo-
riolissimæ mem. Carolo V. Cæsari anno
1530. porrecta, & in Imperii Conven-
tu præsentè ipso Imperatore palam præ-
lecta Augustana Confessione, quam in
apologia, aliisque symbolicis Evange-
licæ Ecclesiæ Codicibus, necnon in
eorum Theologicis ab hoc tempore edi-
tis libris sine minima contradictione ex-
plicata, declarata, & confirmata fuere: (*)
quippe

IX.

(*) Saltem Ecclesia Catholica, Imperato-
res, & Imperii Status nec ad hanc usque diem
Luthe-

Sæc. XVIII.

A. C. 1737.

IX. Conscientiæ libertas (sed non
convitiandi licentia) & publicum trium
in S. R. Imperio receptarum, & quoad
effectus civiles plene æquiparatarum
Religionum exercitium in pace Reli-
giosa

Lutheranos tanquam fidei Catholicæ Judices
agnovit, nec in ullo pacis tractatu. Fidei
Catholicæ dogmata pro erroneis ac Dei Ver-
bo contrariis fuere cognita aut sugillata.
Multiplex insuper hallucinatio ! Enimvero
Augustana Confessio anno 1530. Carolo V.
Imp. oblata est, falsum autem I. quod in ea
vel ullum scomma, quale in articulis Sma-
caldicis legitur, contineatur; ergo *causam*
Prædicantis non juvat allegata hæc Confessio-
nis traditio: falsum est II. quod *sine minima*
contradictione fuerit declarata: mox enim Ca-
tholici eam confutarunt, eorumque confuta-
tio composita jussu Cæsaris die 3. Augusti in
pleno confessu prælecta, & rogatis sententiis
ab omnibus Catholicis approbata est, ac de-
mum ab Andrea Fabritio Consiliario Bavario
latine edita fuit: nil dicam de sexcentis aliis
ejusdem Confessionis, ceterorumque libro-
rum symbolicorum confutationibus: & fal-
sum quoque III. quod Fiscalis Cæsareus cog-
gillarit articulos in confessione Augustana
contentos, quia duntaxat questus est de con-
vitiis in injuriam Cæsaris & ceterorum Prin-
cipum

giosa stabilitum præcipue in eo consi- Sæc. XVIII,
 stit, ut earum Doctores & Conciona- A. C. 1737.
 tores vel ore in pulpitis vel alia ratio-
 ne congrua aut impressis vel scriptis
 libris fidei doctrinam in thesi & antithe-
 si (sed non in lingua & calamo inju-
 riis & convitiis in alterutram partem
 effusis turgido) exponant, contrarias
 suorum Adversariorum quicunque de-
 mum sint, etsi alterutri ex publice re-
 ceptis Religionibus addicti essent, do-
 ctrinas debita ac Christiana moderatio-
 ne

cipum Cath. redundantibus. Præterea Con-
 fessio Augustana ejusque asserta, prout a Me-
 lanchtone (indignante Lutero) fuere a du-
 ris, odiosis probris & convitiis elimata co-
 ram Carolo V. Imp. fuere quidem prælecta,
 sed fatente ipso Melanchtone ep. I. ad Oben-
 burg *tristi & atroci sententia* damnata, & teste
 Cælestino Lutherano ex decreto Cæsaris finitis
 comitiis publicato rejecta: Quid ergo exin-
 de emolumenti in articulos Smalcaldicos,
 qui primum septimo post anno Lutheri cala-
 mo felle & bile atra tincto consarcinati fue-
 re, quos certe Carolus Imp. si exstitissent,
 non modo palam damnasset, sed nequidem
 tam sordidas spurcitas prælegi permisisset,
 ne honestæ Principum aures offenderentur.

Hist. Eccles. Tom. LXXV.

Z z,

Sæc. XVIII, A. C. 1737. ne (qualis, scilicet esset, si quis Religionem antiquam & publice receptam vocaret Diabolicam, Anti-Christianam, Babyloniam, meretriciam &c.) refutent, hacque ratione suæ fidei addictos & Auditores ita instituant, ut prout ipsis tam stricte in Dei verbo demandatum est, suæ fidei rationem dare queant. Et

X. Ex male fundato Cæsareæ suæ Majestatis Imperialis Fiscalis principio hoc: *Catholicæ fidei dogmata discutere & refellere, illicitum esse, (*)* ob exactam parificationem utriusque Religionis & Regulam in Inst. P. W. art. 5. §. I. stabilitam, *quod uni parti justum est &c.* necessario sequeretur, quod neque etiam Catholici Sacerdotes illos libros & scripta (Deo sint laudes, quod omnes symbolici Catholici libri ab omni Smalcaldica convitiolorum sentina immunes sint) ob parificationem jam in pace religiosa stabilitam (Lutherani quoque a suis libris symbolicis tam fœda inquinamenta eliminant) in quibus Augustana Confessio & Evangelicorum statuum Religio impugnatur, edere, vel

---

(*) Omissa fuere hæc Fiscalis verba: *contumeliosis ac injuriosis verbis, impugnare ac traducere.*

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

vel iterato prelo committere deberent quod tamen, in quantum Religiosæ paci conforme est, Lutherani nunquam eis prohibere intenderunt, nec Cæsareus Fiscalis a suæ fidei addictis obtinere poterit. Insuper

XI. Ægre vel unicum exemplum reperiri poterit, quod post obtentam Religionis pacem, & rebus nunc in pace positis quidam Cæsareus Fiscalis librum symbolicum Ecclesiæ Evangelicæ velut impiis ac contumeliosis convitiis (inter quæ juxta fiscalis denuntiationem antea relatam numeranda esset simplex recensio & confutatio particularium Romanæ Ecclesiæ dogmatum ab Evangelica Ecclesia non receptorum) turgidum scriptum denuntiavit, talemque librum de probroso ac infami stylo accusavit, ac demum ille, qui ejusmodi librum ab omnibus Evangelicis statibus jam a longo tempore & respective jam a ducentis annis publice approbatum & de se sine minima legitima oppugnatione jam sæpius impressum nova editione vulgavit, fiscali judicio & ad enormem etiam viginti Marcarum auri mulctam condemnatus fuerit. Eapropter

XII. Hæc maxime stupenda agendi ratio vel ideo reprimenda est, quia secus Religiosa & Westphalica pax, quæ semper

Sæc. XVIII. per pro vinculo inter supremum Imperii Caput & membra habebatur, per
 A. C. 1737. tus everteretur. Quoniam

XIII. Si primum Imperialis Capituli conclusum die 19. Aug. conferretur cum Wezelianæ relationis in Fiscali nuntiatione contentæ relatione, haud obscure cognoscitur, (*) quod Buro de Wezel Smalcaldicos articulos quam famosum libellum denuntiavit & Imperialis Fiscalis haud parum eodem iudicio recesserit, eorumque nullus Historicam præfationem a Seniore Mündeno his articulis præfixam, & cum tanta moderatione & circumspectione compositam, ut nihil reprehendi possit, prout par fuisse, legerit, ac perpenderit, sed præfationem

(*) Vel obiter Wezelianam relationem legenti luculenter patebit, hunc nullatenus questum esse de Lutherano dogmate in his articulis exposito, sed de Catholica fidei doctrina & Pontificis Persona in his articulis tam probrose, contumeliose & scurriliter ducta, & hac scribendi ratione pacem Belgiosam & Westphalicam quæ alterutrinus Religionem indignis ejusmodi probris lacessit, vetat, necnon concordiam inter Cives & Incolas, imo & supremum Imperii Caput & membra everti ingemuit.

Baro ex suo jam in aliis occasionibus **Sæc. XVIII.**
manifestato erga nos odio ad illegiti- **A.C. 1737.**
mam hanc relationem inductus fuerit.

Et

XIV. Præfatus Münden in suis (si-
ne tamen omnium Evangelicorum, no-
stroque præjudicio & sub reservatione
reservandorum) perdemisse exhibitis
vindictis satis sese purgavit ab ulterio-
ri accusatione, scilicet quod ex pulpi-
to illicita convitia in Catholicam Reli-
gionem ejusque cultum evomuerit, &
Francofordiensibus Novellis indecentem
excusationem inferi, ac in Smalcaldicis
articulis recens editis quosdam textus
(fors ipsos hos Dominos puduit eos
referre) majusculis literis imprimi cu-
rarit, & demum hanc editionem hu-
jatibus Evangelicis Prædicantibus nun-
cuparit. Tandem

XV. Nec nos, nec noster Senior
obstricti sumus, circa dogmata in Smal-
caldicis articulis relata & in fiscali de-
nuntiatione annotata, nempe de Papa,
Missa, Purgatorio & Divino Catholi-
corum cultu (prout tamen nobis facile
foret) cum Cæsareo Aulico-Imperiali
Fiscali coram NB. LAICO Imperiali Ju-
dicio calamis decertare; potius igitur
Fiscalis, si æquam querulandi ansam ha-
bere existimat, rem omnibus Evange-
licis statibus decidendam committere

Z z 3

debuif-

Sæc. XVII debuisse (*). Cum ergo, Augusti-
A. C. 1737 sine Imperator, Rex ac Domine, de
 „caussa agatur quæ rem mere Ecclesi-
 „asticam (**) necnon Augustanæ Confes-
 „sionis Clericum, qui limites officii Ecclesiasti-
 „ci excessisse accusatur, concernat, veluti
 „Imperialis Cæsareo-Aulici Consilii
 „jurisdictionis, ut nobis videtur, non est
 „fundata ac insuper Cæsarei sui Fiscalis
 „actio hac in re Religiosæ & Westpha-
 „licæ paci, necnon Cæsareis electio-
 „num

(*) Ex Imperatorum Capitulationibus art.
 r. constat, quod Imperator Christianam Ec-
 clesiam, & rempublicam, sedem Apostolico-
 Romanam, summum Pontificem, cum sit
 Ecclesiæ Advocatus, protecturum se atque
 defensurum juret. Si ergo Ecclesia, Ponti-
 fex &c. a quodam statu A catholicico vel ejus
 membro læditur, in verio ordine procedere-
 tur, si neglecto supremo ac jurato Advocato,
 pars læsa ad Lutheranos status recurreret, non
 sine maximo Cæsareæ auctoritatis præjudicio,
 utpote cui multis retro ante Lutherum sacra-
 lis Ecclesiæ Catholicæ & Pontificis, defensio
 inviolate competeat.

(**) Hucusque paradoxum videbatur præ-
 tensa hæc exemptio Prædicantium ab foro
 laicali, cum utique urbium Magistratus, pago-
 rum Prætores &c. ad quorum forum rei Prædi-
 cantes trahuntur, non sint Clerici.

„num Capitulationibus adversatur, & Sæc. XVIII.
 „non tam nos, quam omnes Evan- A. C. 1737.
 „gelicos status tangit atque ab eorum
 „Majoribus jam ante ducentos annos
 „approbatum, & hucusque absque ulla
 „controversia, & variis typis excusum
 „librum Symbolicum spectat, hinc spe
 „freti sumus, Cæsaream suam Maje-
 „statem fiscalem citationem contra præ-
 „fatum Münden contra fas extortam,
 „pro æquitate sua abrogaturam, quod
 „& perdemisse petimus, ac pariter Cæ-
 „saream suam Majestatem omnipotentis
 „Dei tutelæ pro perenni prosperitate,
 „& gloriosissimo Regimine usque ad ca-
 „nos annos protracto nos nostramque
 „Civitatem fidelissimi subditi in pretiosis-
 „simas ac inæstimabiles gratias ac fa-
 „vores debita submissione commenda-
 „mus, &c“.

§. XLI.

*Libellus supplex ab ipso Prædicante
 ad Cæsarem transmissus.*

Præterea ipsemet hic Francofordiensis
 Pastor ad Imperatorem libellum
 supplicem dedit, in quo se accusatum,
 citatumque referens, fatetur, quod
 Lutherani ex præscripto S. Scripturæ
 NB. communi calculo propugnent,
 Z z 4 quem-